

Sygn. akt VII Kz 543/16

POSTANOWIENIE

Dnia 10 listopada 2016 roku

Sąd Okręgowy w Częstochowie – VII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Rafał Olszewski

Sędziowie SO Aneta Łatanik

SR del. Monika Maciążek (spr.)

Protokolant st. sekr. sądowy Joanna Stefańczyk

po rozpoznaniu w sprawie z oskarżenia prywatnego Z. P.

zażalenia oskarżyciela prywatnego Z. P.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Częstochowie

z dnia 9 września 2016 roku wydane w sprawie XI Kp 620/16

w przedmiocie zwolnienia od uiszczenia zryczałtowanych kosztów postępowania

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanawia

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Częstochowie, po rozpoznaniu wniosku oskarżyciela prywatnego o zwolnienie od kosztów postępowania w całości, postanowieniem z dnia 9 września 2016 roku, wydanym w sprawie XI K 620/16, tylko częściowo, tj. do kwoty 230 zł, zwolnił Z. P. od uiszczenia zryczałtowanych wydatków postępowania podlegających uiszczeniu przy wniesieniu prywatnego aktu oskarżenia. W tej sytuacji do zapłaty pozostaje kwota 70 zł. Sąd uznał, że sytuacja materialna oskarżyciela prywatnego jest niełatwa, ale skoro uzyskuje stały dochód, to jest w stanie poczynić oszczędności w takim stopniu, że będzie w stanie zapłacić 70 zł, a nadto że nie udokumentował faktu, że brak oskarżyciela posiłkowego nie ma żadnych dochodów, a Sądowi wiadomo, że do niedawna A. P. otrzymywał rentę.

Z. P. nie zgodził się z tą decyzją i wniósł zażalenie, domagając się zmiany postanowienia poprzez zwolnienie w całości od ponoszenia kosztów..

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

W pierwszej kolejności należy wyraźnie zaznaczyć, że obecnie rozważane jest zwolnienie Z. P. od uiszczenia zryczałtowanych wydatków postępowania z oskarżenia prywatnego stanowiących kwotę 300 zł, bowiem tylko ten koszt obecnie podlega zapłacie, a o zwolnieniu z opłat czy wydatków orzeka się dopiero, gdy powstanie obowiązek uiszczenia tych należności, a nie na przyszłość, bo wcześniej opłata czy wydatek są nienależne, zaś do czasu powstania obowiązku zapłaty mogą ulec zmianie przesłanki faktyczne i prawne zwolnienia od ich ponoszenia. Dlatego należało rozważyć czy oskarżyciel prywatny wykazał, że ze względu na jego sytuację rodzinną, majątkową i wysokość dochodów wyłożenie zryczałtowanych wydatków w kwocie 300 zł byłoby dla niego zbyt uciążliwe (art. 623 kpk). Bezsporne jest, że ciężar

dowodu co do istnienia okoliczności uzasadniających ewentualne zwolnienie od kosztów spoczywa na ubiegającym się o to zwolnienie (por. Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lipca 2011 r. II KZ 27/11 LEX nr 898609).

W ocenie Sądu odwoławczego, Sąd I-szej instancji prawidłowo ustalił w oparciu o pisemne oświadczenie Z. P. i dokumenty jakie przedstawił, że oskarżyciel prywatny jest w stanie zapłacić kwotę 70 zł jako część zryczałtowanych wydatków postępowania. Wysokość renty, jaką deklaruje wnioskodawca, jest niska - 968 zł, a deklarowane stałe wydatki miesięczne przewyższają ten dochód i to o ok. 600 zł. Wątpliwe jest w tej sytuacji czy oskarżyciel prywatny przedstawił rzetelnie wszystkie dochody swoje i brata, którym się opiekuje, zwłaszcza skoro wspomina w swoim wniosku o korzystaniu z pomocy m.in. MOPS, a nie wskazuje jakiego rodzaju jest to pomoc, w szczególności, czy jemu lub bratu przyznano zasiłki stałe bądź okresowe i w jakiej kwocie, czy też ewentualnie korzystają z innych form pomocy jak np. zasiłki pielęgnacyjne. Podobnie jeśli idzie o pomoc ze strony innych instytucji, np. UM – jak podaje. Nie wykazał także, że miesięczny koszt leków stanowi kwotę 330 zł. Jest to tylko jego deklaracja nie poparta ani rachunkami za leki, ani nawet informacją lekarską o wskazaniu do stosowania konkretnych leków. Nie załączył także decyzji o ustaleniu wysokości renty, ani decyzji o niezdolności do samodzielnej egzystencji. Tym samym Z. P. nie wykazał, że nie jest w stanie ponieść nawet części kosztów, podlegających uiszczeniu przy wniesieniu aktu oskarżenia.

Sąd podziela pogląd wyrażony w Postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2006 r. IV KZ 4/06 o tym, że : „Ubiegający się o zwolnienie od wyłożenia kosztów nie może liczyć na przyjęcie przez sąd domniemania, iż jego sytuacja materialna uniemożliwia mu lub utrudnia ich wyłożenie, lecz winien przedstawić dokumenty stwierdzające jego rzeczywisty stan majątkowy i wysokość dochodów oraz sytuację rodzinną. Uznanie za wystarczające samego tylko oświadczenia wnioskodawcy o uciążliwości uiszczenia stosownej opłaty, prowadziłoby do odwrócenia ciężaru udowodnienia wymaganych okoliczności, co przeczyłoby sensowi przytaczanej regulacji ustawowej.” (OSNwSK 2006/1/399).

Z tego powodu zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie i orzeczono jak w sentencji.